Lisa nr 4
KINNITATUD
Kuressaare Gümnaasiumi direktori
26. aprilli 2012.a käskkirjaga nr 1-2/334

Kuressaare Gümnaasiumi huvikooli osa
MUUSIKA ÕPPEKAVA

I ÜLDOSA

Muusika õppekava on dokument, mis määrab kindlaks Kuressaare Gümnaasiumi huvikooli osa muusika ringide eesmärgid ja sisu. Õppekava koostamisel on lähtutud huviharidusstandardist, huvikooli seadusest, kooli põhimäärusest ja kooli arengukavast. Õppekavas esitatakse õppe eesmärgid ja õpiväljundid, pädevused ja hindamine, õppetöö korraldus, õppeainete loend ja ainekavad.
Õppekava on mõeldud erinevas vanuses lastele, kes soovivad ennast väljendada muusika kaudu.

1. Eesmärgid ja õpiväljundid

1. 1. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid

- Huvi äratamine mitmekülgse muusikalise tegevuse vastu;
- Harmoonilise ja loova isiksuse kujundamine;
- Üldkultuurilise silmaringi avardamine;
- Õpilaste esinemisoskuse arendamine individuaalseid võimeid arvestades;
- Täiendõppe ja edasiõppimise toetamine;
- Kohaliku kultuurielu mitmekesistamine.

1. 2. Õpiväljundid

Õppekava läbinud õpilane:

- oskab jälgida õiget kehahoidu nii laulmisel kui pillimängus;
- mõtleb loovalt ja loominguliselt;
- õpilase ja õpetaja koostöös kujuneb isikupärane ja mitmekülgne repertuaar;
- tunneb esinemiskultuuri (oskab suhelda koostööpartneritega, realiseerib õpitu publiku ees);
- külastab kontserte, on kursis muusikaliste päevakorraliste sündmustega;
- oskab hinnata kultuuriväärtusi;
- on teadlik edasiõppimisvõimalustest.

2. Pädevused ja hindamine

2. 1. Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis kogu kooliaja vältel. Pädevuste olemasolu ja areng sõltub lapse vanusest, kasvukeskkonnast, enesekasvatusest jm. teguritest. Õpetaja rolliks saab olla lapse arengu jälgimine ja eakohane suunamine.

Pädevused on esitatud kahe rühmana: suhtlus- ja väärtuspädevused (suhtumised, hoiakud) ja tegevuspädevused (ainealased üldoskused).

2. 1. 1. Suhtlus- ja väärtuspädevused

- Õpilane peab lugu enesest ja kaasinimestest;
- Oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- Suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
- Mõtleb kriitiliselt, loovalt ja loogiliselt;
- Suudab hankida ja kasutada infot;
- Mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida;
- Oskab ja mõistab vajadust teha tööd, on valmis koostööks;
- Hindab oma ja teiste rahvaste kultuuri;
- Lähtub üldinimlikest kõlbelistest arusaamadest;
- Hindab ilu ja headust.

2. 1. 2. Tegevuspädevused

Ainealased üldoskused, mis kajastuvad vastavate huviringide ainekavades.

2. 2. Hindamine

Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Kuressaare Gümnaasiumi huvikoolis Inspira on õppetöö hindamise aluseks erialast, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut toetav suuline või kirjalik tagasiside, mis arvestab ka õpilase enda hinnangut oma arengule.

Analüüsi ja hinnangu andmise eesmärgid on:

- anda teavet õppimise käigust õpilasele, lapsevanematele, õpetajale, kooli juhtkonnale;
- määratleda õpilaste individuaalsed õpitulemused;
- motiveerida õpilast sihikindlalt õppima.

Hindamise põhikriteeriumiks on muutused iga üksiku õppuri arengus nii isiksusena kui ka grupitööst osavõtjana.

Õpetaja võib anda hinnangut:

- protsessile (jooksva õppimise või vahetulemuse arvestamine);
- lõpptulemusele.

Kooliväline hindamine toimub maakondlikel, üleriigilistel ja rahvusvahelistel konkurssidel, ülevaatustel, kontsertidel jm.

3. Õppetöö korraldus

Õppekorraldus peab igati soodustama õppekavade täitmist, võimaldama ja toetama töö mitmekesistamist ja uute võimaluste leidmist. Üldhariduskool ja huvikooli õppetöö toimub vastavalt kooli õppetöö korraldusele.

3. 1. Õppe maht

Minimaalne õppetöömaht on üks akadeemiline tund nädalas, maksimaalne kolm akadeemilist tundi nädalas, kus teooria ja praktika on lõimitud. Õppeaasta kestus on 1.september kuni 31.august. Suvine õppetöö toimub eriplaani alusel. Õppeaja kestus sõltub konkreetse õpilase huvist ja vajadusest ning tasemest. Minimaalne õppeaeg on üks õppeaasta.

3.2. Õppetund

Sõltuvalt ainest ja õpilaste vanuseastmest kasutatakse õppetöö korraldamisel mitmeid erinevaid vorme:

- regulaarne statsionaarne õppetegevus, nt individuaaltund, rühmatund;
- iseseisev töö: muusika kuulamine, repertuaari omandamine;
- esinemine, konkurss, laager, õpituba, e-õpe;
- soovituslikud õppetöö vormid (eraldi finantseeritavad): õpitoad, õppereisid, konverentsid, õppelaagrid, muusikaprojektid.

3.3. Tasemeastmed

Õpilaste jagunemine astmetesse ei sõltu reeglina nende vanusest, vaid personaalsest valmisolekust ja võimetest osaleda antud tasemeastme tegevuses. Õppekava eristab kolme tasemeastet:

- **Algaste -** 1 - 3 õppeaastat, 35 õppenädalat õppeaastas, 1 – 2 akadeemilist tundi nädalas. Selles tasemeastmes toimub eelduste ja aluste loomine põhiõppele, koostööoskuste harjutamine, laste eelduste väljaselgitamine.
- **Põhiaste -** 1 - 12 õppeaastat, 35 õppenädalat õppeaastas, 1 – 2 akadeemilist tundi nädalas. Selles tasemeastmes toimub loomevõimete kavakindel arendamine; koostööoskuste süvendamine; laste suunamine iseseisvale tegutsemisele. Toimuvad avalikud esinemised.
- **Kõrgem aste -** 1 - 3 õppeaastat, 35 õppenädalat õppeaastas, 1 – 2 akadeemilist tundi nädalas. Selles tasemeastmes toimub erialase meisterlikkuse arendamine ja iseseisvate tegutsemisoskuste kujundamine. Toimuvad avalikud esinemised ja konkursid.

Tasemeastmed on ka ringide ainekavade aluseks.

Õppeaasta lõpul antakse kooliastme läbinud õpilasele tunnistus, millel on näidatud läbivõetud ained ja teemade valdkonnad.

Lisaks muusikaosakonna õppeainetele on õpilasel kõikides astmetes võimalik läbi integreeritud õppekavade osaleda huvikooli teiste osakondade õppetöös vastavalt kooli eesmärkidele ja võimalustele. Tulenevalt Kuressaare Gümnaasiumi põhimäärusest võib individuaal- või grupitundi kasutada kontsertide või konkursside ettevalmistuseks, laagrite ja töötubade korraldamiseks.

4. Õppeainete loend

Aine nimetus	Nädala tundide arv		
	Algaste	**Põhiaste**	**Kõrgem aste**
Muusikaring	2 - 45 min	2 x 45 min	-
Koorilaul	-	2 x 45 min	-
Ansambel	-	1 x 45 min	-
Solistiõpe	1 x 45 min	1 x 45 min	1 - 2 x 45 min
Plokkflöödiring	1 x 45 min	-	
Klaverisaate kujundus	1 x 45 min	-	
Kitarriring	1 x 45 min	1 x 45 min	-
Trummiring	1 x 45 min	-	-

5. Muusika õppekava arendamine

Muusika õppekava analüüsitakse ja täiendatakse kord õppeaasta jooksul oskonna koosolekul.

II AINEKAVAD

Ainekavad on koostatud raamkavadena. Erinevatel aastatel võivad õpetatavad ained ja nende mahud muutuda.

MUUSIKARINGI AINEKAVA

Väikeste laste muusikaring – algaste

Vanuserühm: 3-5-aastased lapsed

1. Eesmärgid
1.1 võimaldada kõigile lastele eneseteostust muusika kaudu;
1.2 arendada läbi muusika laste loovust;
1.3 pakkuda esinemisvõimalusi ja koosmusitseerimise kogemusi.

2. Õppeaine sisu
2.1 Tundeelu ja fantaasia

- meid ümbritsevaid häälte ja helide tajumine ja eristamine
- oma emotsioonide väljaelamine muusikaliste väljendusvahendite kaudu
- fantaasiamängud

2.2 Rütmitunne

- rütmi tajumine; algus ja lõpp; süsteem rütmis
- rütmi tajumine läbi liikumise
- mäng kehapillidel ja rütmipillidel
- koordinatsiooni arendamine läbi rütmimängude
- reaktsiooni kiiruse ja täpsuse arendamine
- keskendumisvõime ja tähelepanu treenimine
- sõnarütmide leidmine ja seostamine muusikaga

2.3 Hääl kui pill

- õige hingamise teadvustamine
- hääleharjutused
- õige hääle kasutamine
- hääle valitsemine
- fraseerimisoskus

2.4 Muusikaline maitse ja muusika kuulamine

- muusika kuulamine tunni osana (emotsionaalseks täienduseks, silmaringi laiendamiseks, analüüsiks jne.)
- muusikainstrumentide tutvustamine koostöös instrumentalistidega

2.5 Musitseerimine

- läbi laulmise
- läbi rütmi ja meloodiaimprovisatsiooni
- rütmipillidel ja plaatpillidel

2.5 Esinemine

- kasutada õpitut huvitavate etteastete ettevalmistamisel
- teadvustada lastele lavaeetika algtõdesid
- leida igale lapsele võimetekohane väljund esinemiskavas

- ette valmistada ja läbi viia õppeaastas vähemalt üks ulatuslikum kontsert

3. Õppetöö korraldus:
Rühmas 10 – 15 last
Tunnid 2 korda nädalas
Tunni kestus 35 min
Õppeaeg 1 - 2 a

4. Õpitulemused

4.1 laps suudab muusika järgi liikuda, tunnetab muusika meetrumit;
4.2 teab ja tunneb lihtsamaid rütmipille;
4.3 oskab mängida lihtsaid rütme laulude ja liikumiste saateks;
4.4 oskab kehapillidel improviseerida ja luua ise lihtsaid liikumisi;
4.5 erisatab kõrgemaid ja madalamaid helikõrgusi, tunneb ära pausi muusikas;
4.6 oskab laulda umbes 20 laulu.
4.7 teab erinevaid laulumänge

5. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid
A.Kumpas Väikese lapse laulud
K.Levin Külliki lauluaed
M.Pullerits Kõik võib olla muusika
Uued lastelaulud Vigurvänt, lauluhaldjas
K.Sillamaa Tähtpäevade laulik
H.K.Pai Kõik koos me laulame
K.Aavik Tädi Krista laulud
A.Kumpas M.Vikat Midli-madli I ja II
A.Velli laulud ja mängud
T.Paluoja Laste laululood
R.Eespere 1 kl. laulik
Erinevad lastelaulude CD-d

Klaver, erinevad rütmipillid, plaatpillid, erinevad mänguasjad laulmängude läbiviimiseks, paberist lõigatud erinevad kujundid, looduslikud materjalid (nt.kastanimunad, kivid jm), õhulised rätikud, suurem riie, pudelikorgid.

Väikeste laste muusikaring – põhiaste

Vanuserühm: 5-9-aastased lapsed

1. Eesmärgid
1.1 võimaldada kõigile lastele eneseteostust muusika kaudu;
1.2 arendada läbi muusika laste loovust;
1.3 pakkuda esinemisvõimalusi ja koosmusitseerimise kogemusi.

2. Õppeaine sisu
2.1 Tundeelu ja fantaasia

- meid ümbritsevaid häälte ja helide tajumine ja eristamine
- oma emotsioonide väljaelamine muusikaliste väljendusvahendite kaudu
- fantaasiamängud

2.3 Rütmitunne

- rütmi tajumine; algus ja lõpp; süsteem rütmis

- rütmi tajumine läbi liikumise
- mäng kehapillidel ja rütmipillidel
- koordinatsiooni arendamine läbi rütmimängude
- reaktsiooni kiiruse ja täpsuse arendamine
- keskendumisvõime ja tähelepanu treenimine
- sõnarütmide leidmine ja seostamine muusikaga

2.4 Hääl kui pill
- õige hingamise teadvustamine
- häleharjutused
- õige hääle kasutamine
- hääle valitsemine
- fraseerimisoskus

2.5 Muusikaline maitse ja muusika kuulamine
- muusika kuulamine tunni osana (emotsionaalseks täienduseks, silmaringi laiendamiseks, analüüsiks jne.)
- kontsertide külastamine
- muusikainstrumentide tutvustamine koostöös instrumentalistidega

2.6 Musitseerimine
- läbi laulmise
- läbi rütmi ja meloodiaimprovisatsiooni
- rütmipillidel ja plaatpillidel

2.7 Esinemine
- kasutada õpitut huvitavate etteastete ettevalmistamisel
- teadvustada lastele lavaeetika algtõdesid
- leida igale lapsele võimetekohane väljund esinemiskavas
- ette valmistada ja läbi viia õppeaastas vähemalt üks ulatuslikum kontsert

3.Õppetöö korraldus
Rühmas 10 – 15 last
Tunnid 2 korda nädalas
Tunni kestus 45 min
Õppeaeg 1 - 3 a

4. Õpitulemused
4.1 laps suudab muusika järgi liikuda, tunnetab muusika meetrumit;
4.2 teab ja tunneb lihtsamaid rütmipille;
4.3 oskab mängida lihtsaid rütme laulude ja liikumiste saateks;
4.4 oskab kehapillidel improviseerida ja luua ise lihtsaid liikumisi;
4.5 erisatab kõrgemaid ja madalamaid helikõrgusi, tunneb ära pausi muusikas;
4.6 oskab laulda umbes 20 laulu;
4.7 teab erinevaid laulumänge.

5. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid
A.Kumpas Väikese lapse laulud
K.Levin Külliki lauluaed
M.Pullerits Kõik võib olla muusika
Uued lastelaulud Vigurvänt, lauluhaldjas

K.Sillamaa Tähtpäevade laulik
H.K.Pai Kõik koos me laulame
K.Aavik Tädi Krista laulud
A.Kumpas M.Vikat Midli-madli I ja II
A.Velli laulud ja mängud
T.Paluoja Laste laululood
R.Eespere 1 kl. laulik
Erinevaid Lastelaulude cd-d

Klaver, erinevad rütmipillid, plaatpillid, erinevad mänguasjad laulmängude läbiviimiseks, paberist lõigatud erinevad kujundid, looduslikud materjalid (nt.kastanimunad, kivid jm), õhulised rätikud, suurem riie, pudelikorgid.

KOORILAULU AINEKAVA

Vanuserühm: I - XII kl

1. Eesmärgid
1.1 säilitada koorilaulu traditsiooni;

1.2 laiendada õpilaste üldkultuurilist silmaringi ja väärtustada eesti rahvakultuuri;

1.3 arendada mitmehäälse laulmise oskust, laululist hingamist ja vokaali;
1.4 osaleda edukalt erinevatel konkurssidel ja festivalidel ning laulupeoprotsessis;
1.5 kaunistada kooli tähtpäevi, esineda väärikalt ka väljaspool kooli.

2. Õppeaine sisu
2.1 hingamisharjutused – keha vabastamiseks ja õigete hingamisharjumuste tekkimiseks (igas tunnis);
2.2 hääleharjutused – hääle lahtilaulmiseks (igas tunnis);
2.3 hääleseadelised harjutused – vokaali ja intonatsiooni puhtuse ja täpsuse arendamiseks (igas tunnis);
2.4 uue laulu õppimine – töö häälepartiide nooditeksti ja sõnadega;
2.5 töö tuttava lauluga – fraseerimisoskuse arendamine ja õpitud oskuste rakendamine terviku
2.6 loomisel, mitmehäälsuse viimistlemine;
2.7 eneseväljendusjulguse, fantaasia ja loovuse arendamine harjutuste ja mängude kaudu;
2.8 lavalise liikumise korrigeerimine;
2.9 esinemine – õpitu realiseerimine publiku ees.

3. Õppetöö korraldus
Tunnid 1-2 korda nädalas
Tunni kestus 45-90 min
Õppeaeg 1-12 aastat
Töövormid: koorilaulu tund, laululaager, nädalalõpu proov, koorilaulu töötuba, laulupeo eelproov.
Aruandevormid: esinemine, kontsert, festival, konkurss, kategooriasse laulmine, laulupidu.

4. Õpitulemused :
õpilased väärtustavad eesti koorikultuuri ja üldist koolilaululiikumist
teavad laulmise ja häälehoiu põhitõdesid, suudavad laulda mitmehäälses keskkonnas
omavad esinemiskogemust ja esinemiskultuuri

5. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid
Erinevate heliloojate kirjutatud koorilaulud ja kooriseaded.
Klaver, noodipult

VOKAALANSAMBLI AINEKAVA

1. Õppe-eesmärgid

1.1. Põhieesmärgid
1.1.1. Õpilaste vokaaltehniline arendamine ja vokaaltraditsioonide tutvustamine ning huvi äratamine mitmehäälse musitseerimise vastu.
1.1.2. Heade muusikaliste ja vokaalsete võimetega õpilaste laulu- ja esinemisoskuse arendamine ansamblilaulu kaudu.
1.1.3 Fraseerimis-, improviseerimis- ja vokaaltehniliste oskuste arendamine erinevates stiilides.
1.1.4. Õpilase muusikalise maitse ja silmaringi arendamine läbi eakohase ja mitmekesise repertuaari.
1.1.5. Vokaaltehnika ja muusika analüüsimisoskuse arendamine.
1.1.6. Õpilase isikupärase muusikalise eneseväljendusoskuse arengu toetamine.
1.1.7. Ansamblilaulu põhimõtete (intonatsioonipuhtus, tämbriline kokkusobivus, ühtne muusika- ja tekstitunnetus, emotsionaalne esitus) omandamine.
1.1.8. Harmoonia tunnetuse arendamine läbi mitmehäälse laulmise.
1.1.9. Noodistlugemise oskuse arendamine.
1.1.10. Kuulamisoskuse ja ansamblipartneri tunnetamise arendamine.
1.1.11. Taustalaulu oskuste arendamine.
1.1.12. Elementaarsete vokaalansambli arranžeerimise põhimõtete tutvustamine.
1.1.13. Fantaasia ja loovuse arendamine vaba- ja reeglitepõhise improvisatsiooni, harjutuste ja mängude kaudu.
1.1.14. Artistlikuse arendamine läbi draama- ja tantsupedagoogika lõimitud õppekavade kaudu.

1.2. Alaeesmärgid
1.2.1. Harmoonilise isiksuse kujundamine läbi sotsiaalse suhtlemise ansamblilaulu kaudu.
1.2.2. Üldkultuurilise silmaringi avardamine.
1.2.3. Huvi äratamine mitmekülgse muusikalise tegevuse vastu.
1.2.4. Õpilase igakülgse muusikalise täiendõppe ja edasiõppimise toetamine.
1.2.5. Koorilaulu traditsiooni toetamine ansamblilaulu kaudu.

2. Õpiväljundid

2.1. Oskavad jälgida õiget laulja kehahoidu, kasutada laulja hingamistehnikat.
2.2. Tunnevad hääleaparaadi ehitust ning hääle tervishoiu põhimõtteid.
2.3. Mõtlevad loovalt ja loominguliselt.
2.4. Tajuvad interpretatsiooni võimalusi (fraseerimine, teksti töötlus, artikulatsioon, muusikaline vorm, dünaamika jne.) ja julgevad improviseerida.
2.5. Tunnevad erinevaid hääletehnikaid ja vokaalstiile.
2.6. Oskavad analüüsida enda, kaaslauljate ja ansambli vokaaltehnilist arengut.
2.7. Ansambli ja õpetaja koostöös kujuneb isikupärane ja mitmekülgne repertuaar.
2.8. Oskavad käsitleda mikrofoni, tunnevad lihtsamaid helivõimendussüsteeme ja oskavad neid rakendada.
2.9. Tunnevad lavakultuuri (oskavad suhelda koostööpartneritega, realiseerivad õpitu publiku ees).
2.10. Külastavad kontserte, on kursis muusikaliste päevakorraliste sündmustega
2.11. *A capella* ansamblilaulu põhialuste järgimine – helistikus püsimine, intonatsiooniline puhtus, esteetiliselt nauditava kõlapildi loomine, häältevaheline balanss, dünaamika tunnetus, rütmika, stiilitunnetus.

2.12. Instrumentaalsaatega vokaalansambli põhialuste järgimine – balanss, dünaamika, rütmika, harmoonia, intonatsioon, saatepartii jälgimisoskus, stiilitunnetus.
2.13. Oskab esitada taustvokaali vastavalt põhialustele (dünaamiline ja harmooniline balanss, stiilitunnetus, taustalaulja rolli tunnetus)
2.14. Oskavad hinnata kultuuriväärtusi ja tunnevad erinevate rahvaste laulude esitamise traditsioone.
2.15. Õpilased on teadlikud edasiõppimisvõimalustest.
2.16. Häälepartiide õppimine noodist k.a. iseseisva töö vormis.

3. Õppe kestus

Õppeaasta kestus on sätestatud muusikaosakonna õppekava üldosas.

4. Õppe korraldus

4.1. Vokaalansambliõpe toimub grupipõhiselt. Ansambli suurus on 2 (duett) kuni 12 inimest.
4.2. Ansambliõpe koosneb erialatunnist, ettevalmistusest esinemisteks, esinemistest, konkursidest, laagritest, õpitubadest, seminaridest.
4.3. Lisaks erialatundidele on õpilasel võimalik osaleda muusikateoreetiliste ainete või individuaalse vokaalõppe või instrumendiõppe või koorilaulu tunnis vastavalt kooli eesmärkidele ja võimalustele.
4.4. Lisategevused, mis ületavad põhiõppe mahu (ettevalmistused esinemisteks ja konkurssideks ning kontsertreisid) määratletakse lisakoormusena.
4.5. Õppekava läbimine lõpeb hinnangu andmisega õppuri arengu kohta.

5. Õppeainete loend

5.1. Kohustuslikud ained:
erialatund.

5.2. Valikained:
instrumendi tund;
solistiõppe tund;
koorilaulu tund.

6. Õppevormide loend

6.1. regulaarne statsionaarne õppetegevus, nt individuaaltund, rühmatund;
6.2. iseseisev töö: muusika kuulamine, repertuaari omandamine;
6.3. esinemine, konkurss, laager, õpituba, e-õpe;
6.4. soovituslikud õppetöö vormid (eraldi finantseeritavad): õpitoad, õppereisid, konverentsid, õppelaagrid, muusikaprojektid.

7. Õppesisu

7.1 Laulja kehahoid ja hingamine
7.2 Hääleaparaat ja selle tervishoid
7.3 Loovus
7.4 Muusikateose interpretatsioon

7.5 Improvisatsioon
7.6 Vokaaltehnikad
7.7 Vokaalstiilid
7.8 Vokaalanalüüs
7.9 A capella ansamblilaulu põhialused vastavalt järgmistele printsiipidele: helistikus püsimine, intonatsiooniline puhtus, esteetiliselt nauditava kõlapildi loomine, häältevaheline balanss, dünaamika tunnetus, rütmika
7.10 Instrumentaalsaatega vokaalansambli põhialused vastavalt järgmistele printsiipidele: balanss, dünaamika, rütmika, harmoonia, intonatsioon, saatepartii jälgimisoskus
7.11 Taustalaulu põhialused: dünaamiline ja harmooniline balanss, stiilitunnetus, rollitunnetus
7.12 Repertuaari valiku põhimõtted
7.13 Helitehnilised seadmed ja nende kasutamine
7.14 Esineja sotsiaalsed oskused
7.15 Kontsertide külastus
7.16 Tutvumine kultuuriväärtustega
7.17 Muusikaharidusasutuste tutvustus
7.18 Karjääri planeerimine

8. Õppematerjalid ja õppevahendid

8.1 Õppematerjalid
A. Roolaid, „Laulumetoodika põhijooni“ (1987)
L. Issakova „Laulumetoodika ajalugu 1.-2. osa“ (1989-1990)
A. Vurma „Laulja pill: lauluõppimise tehnilistest probleemidest“ (1996)
R. Päts „Muusikalisest kasvatusest üldhariduskoolis“ (1989)
W. Roma, „The handbook of working singers“ (2006)
C. Sadolin, „Complete Vocal Tehnique“ (2000)
B. Stoloff, "Scat! Vocal Improvisation Techniques“, (1996)
Erinevad väljaanded koos CD-ga
"The story of vocal-jazz" CD-plaadid
Davies, D. Garfield, "Care of the professional voice: a guide to voice management for singers, actors and professional voice users" (2004)
Howard Elisabeth, "Born to sing: vocal techniqu; vocal style" (2002)

8.2. Repertuaar
Üldhariduskooli muusikaõpikud I-XII klass
„Laulge kaasa“ nr 1-92
Eesti ja välisautorite autorikogumikud
Erinevad stiilikogumikud (RealBook)
Vokaliiside kogumikud
„Meie repertuaar“ kogumikud
"Laula-mängi kaasa" R. Valgre (2007), U. Naissoo (2008), O. Ehala (2010) (toimet. A. Agan/ A. Saks) koos CD-ga.
"The story of vocal-jazz" CD-plaadid
Erinevad väljaanded koos CD-ga

8.3. Õppevahendid:
klaver, internet, arvuti, noodistusprogramm, tahvel, rütmipillid, noodikogu, noodipuldid.

SOLISTIÕPPE AINEKAVA

1. Õppe-eesmärgid

1.1. Põhieesmärgid
1.1.1. Õpilaste vokaaltehniline arendamine ja vokaaltraditsioonide tutvustamine.
1.1.2. Heade muusikaliste ja vokaalsete võimetega õpilaste laulu- ja esinemisoskuse arendamine individuaalseid võimeid arvestades.
1.1.3. Fraseerimis-, improviseerimis- ja vokaaltehniliste oskuste arendamine erinevates stiilides.
1.1.4. Õpilase muusikalise maitse ja silmaringi arendamine läbi eakohase ja mitmekesise repertuaari.
1.1.5. Vokaaltehnika ja muusika analüüsimisoskuse arendamine.
1.1.6. Õpilase isikupärase muusikalise eneseväljendusoskuse toetamine.

1.2. Alaeesmärgid
1.2.1. Harmoonilise isiksuse kujundamine.
1.2.2. Üldkultuurilise silmaringi avardamine.
1.2.3. Huvi äratamine mitmekülgse muusikalise tegevuse vastu.
1.2.4. Õpilase igakülgse muusikalise täiendõppe ja edasiõppimise toetamine.

2. Õpiväljundid

2.1. Oskab jälgida õiget laulja kehahoidu, kasutada laulja hingamistehnikat.
2.2. Tunneb hääleaparaadi ehitust ning hääle tervishoiu põhimõtteid.
2.3. Mõtleb loovalt ja loominguliselt.
2.4. Tajub interpretatsiooni võimalusi (fraseerimine, teksti töötlus, artikulatsioon, muusikaline vorm, dünaamika jne) ja julgeb improviseerida.
2.5. Tunneb erinevaid hääletehnikaid ja vokaalstiile.
2.6. Oskab analüüsida enda ja teiste vokaaltehnilist arengut.
2.7. Oskab esitada taustvokaali vastavalt põhialustele (dünaamiline ja harmooniline balanss, stiilitunnetus, taustalaulja rolli tunnetus).
2.8. Õpilase ja õpetaja koostöös kujuneb isikupärane ja mitmekülgne repertuaar.
2.9. Oskab käsitleda mikrofoni, tunneb lihtsamaid helivõimendussüsteeme ja oskab neid rakendada.
2.10. Tunneb esinemiskultuuri (oskab suhelda koostööpartneritega, realiseerib õpitu publiku ees).
2.11. Külastab kontserte, on kursis muusikaliste päevakorraliste sündmustega).
2.12. Oskab hinnata kultuuriväärtusi.
2.13. Õpilane on teadlik edasiõppimisvõimalustest.

3. Õppe kestus

Õppeaasta kestus on sätestatud huvikooli muusikaosakonna õppekava üldosas.

3.1. Üldõppetöö kestus

Solistiõppes eristatakse kolme tasemeastet.

Algaste või noorem aste – 35 õppenädalat õppeaastas, üks akadeemiline tund nädalas.

Edasijõudnute aste või vanem aste - 35 õppenädalat õppeaastas, üks akadeemiline tund nädalas,

võimaluse korral sellest pool koos klaverisaatega.

Kõrgem aste või lisa-aste – 35 õppenädalat õppeaastas, kaks akadeemilist tundi nädalas, võimaluse korral üks tund klaverisaatega.

Solistiõppe individuaaltundi võib kasutada kontsertide või konkursside ettevalmistuseks või laagrite ja töötubade korraldamiseks.

4. Õppekorraldus

4.1. Õppe üldine korraldus

4.1.1. Solistiõpe koosneb erialatunnist, ettevalmistusest esinemisteks, esinemistest, konkurssidest, laagritest, õpitubadest, seminaridest.
4.1.2. Lisaks erialatunnile on õpilasel kõikides astmetes võimalik läbi integreeritud õppekavade osaleda instrumendi- või vokaalansambli õppes vastavalt kooli eesmärkidele ja võimalustele. Solistiõppe õpilasel on soovitatav osaleda oma vanuseastme kooris.
4.1.3.Lisategevused, mis ületavad põhiõppe mahu (ettevalmistused esinemisteks ja konkurssideks ning kontsertreisid) määratletakse lisakoormusena.
4.1.4. Solistiõppe tundi võib läbi viia individuaalselt või tunni eesmärgist tulenevalt rühmatööna.
4.1.5. Õppekava läbimine lõppeb vastavalt tasemeastme ülemineku tingimuste täitmisele ning hinnangu andmisega õppuri arengu kohta.

4.2. Õppetöö korraldus astmeti

Astmelt astmele ülemineku tingimused:
Astmetesse liigitamine ei sõltu õpilase vanusest vaid tema muusikalisest ja vokaalsest tasemest ning kogemustest. Astmetesse liigitamine toimub õppeaasta lõpul, vastavalt õpilase tegevusele õppeaasta jooksul.

Algaste – laulab õige, vaba kehahoiakuga, omab teadmisi hääleaparaadi õigest kasutusest ja elementaarsest tervishoiust. Tunnetab hääleresonantsi ja eristab erinevaid registreid. Laulab puhta intonatsiooni ja selge diktsiooniga. Oskab kasutada mikrofoni. Tunneb lavakultuuri. Omab võimetekohast repertuaari, esinemis- ja soovi korral konkursikogemust. Oskab analüüsida enesearengut. Astme lõpetamine toimub kujundava hindamise alusel.

Edasijõudnute aste – kasutab oskuslikult erinevaid vokaaltehnikaid ja hääleefekte. Interpreteerib esteetiliselt nauditavalt. Laulab erinevates žanrites eri-ilmelist repertuaari, kasutab oskuslikult mikrofoni. Omab saateansambliga koostöökogemust. On osalenud erinevatel konkurssidel, laulnud instrumentaalansambli saatel. Oskab suhelda publikuga ja meediaga. On osalenud erinevatel täiendkoolituskursustel ning külastab erinevaid kultuurisündmusi. Oskab analüüsida erinevaid esitusi.

Kõrgem aste – selles astmes püsimiseks esineb õpilane ühe õppeaasta jooksul vähemalt kolmel avalikul üritusel ning võtab osa vähemalt ühest laulukonkursist. On võimeline andma soolokontserte.

5. Õppeainete loend

5.1. Kohustuslikud ained:
solistiõppe tund;

5.2. Valikained:
instrumendi tund;
ansamblilaulu tund;
koorilaulu tund.

6. **Õppevormide loend:**

6.1. regulaarne statsionaarne õppetegevus, nt individuaaltund, rühmatund;
6.2. iseseisev töö: muusika kuulamine, repertuaari omandamine;
6.3. esinemine, konkurss, laager, õpituba, e-õpe;
6.4. soovituslikud õppetöö vormid (eraldi finantseeritavad): õpitoad, õppereisid, konverentsid, õppelaagrid, muusikaprojektid.

7. Õppesisu

Õppekava eesmärkide saavutamiseks kasutatakse järgnevat õppesisu:

- Laulja kehahoid ja hingamine
- Hääleaparaat ja selle tervishoid
- Loovus
- Muusikateose interpretatsioon
- Improvisatsioon
- Vokaaltehnikad
- Vokaalstiilid
- Vokaalanalüüs
- Repertuaari valiku põhimõtted
- Helitehnilised seadmed ja nende kasutamine
- Esineja sotsiaalsed oskused
- Kontsertide külastus
- Tutvumine kultuuriväärtustega
- Muusikaharidusasutuste tutvustus
- Karjääri planeerimine

8. Õppematerjalid ja õppevahendid

8.1 Õppematerjalid
A. Roolaid, „Laulumetoodika põhijooni“ (1987)
L. Issakova „Laulumetoodika ajalugu 1.-2. osa“ (1989-1990)
A. Vurma „Laulja pill: lauluõppimise tehnilistest probleemidest“ (1996)
R. Päts „Muusikalisest kasvatusest üldhariduskoolis“ (1989)
W. Roma, „The handbook of working singers“ (2006)
M. Arnold, „The voice doctor: the story of singing“(2005)
Cook, Orlanda, „Singing with your own voice: a practical guide to awakeing and developing the hidden qualities in your own singing voice“ (2004)
Hong Young, Arabella, „Singing professionally: studying singing for singers and actors“ (2003)
Федонюк, Валентина Васильевна, „ Детский голос : задачи и метод работы с ним : пособие для преподавателей детских музыкальных школ, лицеев искусств, средних и высших учебных заведений“ (2004)

C. Sadolin, „Complete Vocal Tehnique“ (2000)
B. Stoloff, "Scat! Vocal Improvisation Techniques“, (1996)
J. Aebersold. Play-A-Long, Volume 1 - … . New Albany. Jamey Aebersold Jazz, Inc.
Erinevad väljaanded koos CD-ga
Малышева, Надежда Матвеевна "О пении : из опыта работы с певцами : методическое пособие" (2001)
Brown, Oren, L. "Discover your voice: how to develope healthy voice habits" (1996)
"The story of vocal-jazz" CD-plaadid
Dunscomb, J. Richard "Jazz Pedagogy: the jazz educator´s handbook and resource guide"
Davies, D. Garfield, "Care of the professional voice: a guide to voice management for singers, actors and professional voice users" (2004)
Howard Elisabeth, "Born to sing: vocal techniqu; vocal style" (2002)
Blades-Zeller, Elisabeth, "A spectrum of voices: prominent American voice-teachers discuss the teaching ofsinging" (2002)
Kullberg Berit, "Sing it" (laulmistehnika, mikrofonikasutus, improvisatsioon, ajalugu) (2000)
Snidero, Jim, "Jazz conception:21 solo etudes for scat singing, interpretation and improvisation" (1999)
B. Manning „Discover your voice“ raamat, CD, DVD
ABT vokaliis nr 1-10
N.Vaccai „Parctische schule Des Italiensischen Gesanges“
Sibelius „Souda souda Sinisorsa“

8.2. Repertuaar
Üldhariduskooli muusikaõpikud I-XII klass
„Laulge kaasa“ nr 1-92
Eesti ja välisautorite autorikogumikud
Erinevad stiilikogumikud (RealBook)
Vokaliiside kogumikud
„Meie repertuaar“ kogumikud
"Laula-mängi kaasa" R. Valgre (2007), U. Naissoo (2008), O. Ehala (2010) (toimet. A. Agan/ A. Saks) koos CD-ga.
"The story of vocal-jazz" CD-plaadid
Erinevad väljaanded koos CD-ga
Dunscomb, J. Richard "Jazz Pedagogy: the jazz educator´s handbook and resource guide"
Snidero, Jim, "Jazz conception:21 solo etudes for scat singing, interpretation and improvisation" (1999)
www.sadolin.net
www.CompleteVocalTechnique.com
www.hot.ee/alexanderitehnika

8.3. Õppevahendid:
klaver, internet, arvuti, noodistusprogramm, mikrofon, helivõimendus, peegel, näitlikustavad õppevahendid, tahvel, rütmipillid, audiovideotehnika, fonoteek, noodikogu, elementaarne helisalvestustehnika, noodipuldid.

9. Hindamine

Solistiõppe õpetamise protsessis ja lõpetamise faasis kasutatakse kokkuvõtvat kujundavat hindamist.

9.1. Õpilase arengut suunav ja väärtushinnanguid kujundav dialoog.

9.2. Erialast, emotsionaalset , sotsiaalset arengut toetav suuline või kirjalik tagasiside, mis arvestab ka õpilase enda hinnangut oma arengule.

9.3. Antakse tagasisidet õpilase aktiivsele tegevusele eriala- või lisatunnis, enne ja pärast esinemist.

9.4. Õpetaja analüüsib koos õpilasega töö- ja esinemise protsessi, arendades kriitilist mõtlemist ja analüüsivõimet.

9.5. Õpetaja pöörab tähelepanu õpilase arenguprotsessile, toetades isikupära, individuaalsust, loomingulisust ja loovust.

9.6. Hindamise raames saab õpetaja tagasisidet ka oma tööle ning leiab koostöös õpilasega arenguvõimalusi.

PLOKKFLÖÖDI AINEKAVA

Plokkflöödimängu ring – algaste

Vanuserühm: III kl

1.Eesmärgid
1.1 omandada plokkflöödi mänguvõtted;
1.2 õppida selgeks ja kinnistada noodinimed;
1.3 omandada laululise hingamise oskused ja fraasitunnetus;
1.4 pakkuda lastele mängurõõmu ja eneseväljendusvõimalust;
1.5 pakkuda esinemiskogemust.

2. Õppeaine sisu
2.1 hingamisharjutused – keha vabastamiseks ja õigete hingamisharjumuste tekkimiseks;
2.2 pika noodi puhumine, keeletöö, kehahoiak;
2.3 nootide asukoht noodijoonestikul ja pillil, sõrmestus;
2.4 harjutused uue noodi kinnistamiseks;
2.5 pillilugude õppimine, esitamine nii peast kui noodist;
2.6 õpitud lugude viimistlemine, töö tooni ilu ja esinemiskindlusega;
2.7 lihtsate meloodiate improviseerimine, lastelaulude transponeerimine;
2.8 kaanonite ja 2-häälsete palade mängimine, musitseerimine grupis ja üksikult.

3. Õppetöö korraldus
Rühmas 6 – 10 last
Tunnid 1 kord nädalas
Tunni kestus 45 min
Õppeaeg 1a

4. Õpitulemused
4.1 õpilased oskavad mängida umbes 30 lihtsamat pillilugu, neist 15 peast;
4.2 õpilased tunnevad noodinimesid I ja II oktaavi ulatuses ja oskavad neid mängida flöödil;
4.3 õpilased teavad, kuidas tuleb hingata ja kujundada fraasi.

5. Arvestuse vorm
5.1 aktiivne osalemine ansamblitöös;
5.2 esinemised kontsertidel;
Ainekava läbijad saavad õppeaasta lõpul vastava tunnistuse

6. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid
Õppematerjalid on koostatud H.Vaabeli „Repertuaari plokkflöödimängu õppimiseks“ plokkflöödiõpiku põhjal. Lisaks sobilikud meloodiad kasutuses olevatest laulikutest. Õppevahenditeks on paljundatud noodimapp, sopranplokkflöödid ja klaver.

KLAVERISAATE KUJUNDAMISE AINEKAVA

Huvialaring: Klaverisaate kujundamine - algaste
Vanuserühm: V - XII kl

1. Eesmärgid:
1.1 õppida kujundama tähtharmooniale tuginevat stiilset klaverisaadet;
1.2 õppida kuulama akordisaate heakõlalisust ja stiilsust.

2. Õppeaine sisu:
2.1 tutvumine tähtharmooniaga;
2.2 tutvumine erinevate klaverisaate stiilidega;
2.3 saate kujundamine vastavalt olukorrale, kas meloodiaga või ilma;
2.4 klaverisaade kui rütmisaade, varieerimisoskus;
2.5 harmoonia põhialused, akordide loogiline ühendamine, septakordid;
2.6 klaverisaate ülesehitus kui terviklik kompositsioon.

3. Õppetöö korraldus:
Rühmas 1 – 2 last
Tunnid 1 kord nädalas
Tunni kestus 45 min
Õppeaeg 1 - 4 a
Kodused ülesanded

4. Õpitulemused :
4.1 õpilane oskab mängida erinevates stiilides klaverisaadet;
4.2 oskab saata laule nii meloodiaga kui ilma;
4.3 õpilane tajub muusikastiili rütmikat ja oskab seda klaverisaates esitada;
4.4 õpilane oskab eristada heakõlalisi ja sobimatuid akordijärgnevusi;
4.5 õpilane oskab kujundada klaverisaadet kui tervikut koos kulminatsionide ja soololõikudega.

5. Arvestuse vorm:
5.1 aktiivne osalemine individuaal- ja rühmatöös.
Õppeaasta lõpul saavad taseme nõuded täitnud õpilased vastava tunnistuse

6. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid:
V.Lehto koostatud õppematerjal, erinevad laulud.
Klaver

KITARRIÕPPE AINEKAVA

Huvialaring: Kitarriring - algaste
Vanuserühm: III - IX kl, täiskasvanud

1.Eesmärgid
1.1 Suunata lapsi muusika juurde;
1.2 Kujundada kõlbelisi tõekspidamisi;
1.3 Arendada kommunikatiivseid oskusi;
1.4 Julgustada loovat musitseerimist.

2. Õppeaine sisu
2.1 Kitarriõppe alused – pilli ehitus, häälestamine, õiged mängutehnilised võtted;
2.2 Õpitakse noodikirja;
2.3 Tegeldakse rütmiharjutustega;
2.4 Tutvutakse muusika-alase terminoloogiaga;
2.5 Koosmäng ja mängimine solistina;
2.6 Tabulatuuri ja akordide õppimine (duur, moll septakordid);
2.7 Akordide ehitamine.

3. Õppetöö korraldus
Rühmas 3 – 10 last
Tunnid: 1 kord nädalas (45 min.)
Kodused ülesanded
Õppeaeg rühmas 1 - 3 aastat

4. Õpitulemused
4.1 tunneb kitarri ehitust ja ajalugu;
4.2 oskab tabulatuuri abil mängida lihtsamat meloodiat;
4.3 tunneb lihtsamaid akorde;
4.4 tunneb noodivältusi ja oskab neid kasutada;
4.5 suudab mängida koos teistega rühma ansamblina.

5. Arvestuse vorm
5.1 Osalemine individuaal- ja rühmatöös
5.2 Test
Õppeaasta lõpul saavad taseme nõuded täitnud õpilased vastava tunnistuse.

6. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid
H.Liivi koostatud õppematerjalid „Akordisaade kitarril“.
Kitarrid, võimendus, noodivihik.

Huvialaring: Kitarriring - põhiaste
Vanuserühm: VI - XII kl

1. Eesmärgid
1.1 Arendada edasi õpitud oskusi;
1.2 Kujundada muusikalist maitset;
1.3 Leida ja arendada individuaalne muusikaline tegevussuund
1.4 Avada loovvõimeid

2. Õppeaine sisu
2.1 Õpitakse noodikirja
2.2 Tegeldakse rütmiharjutustega
2.3 Täiendatakse teadmisi muusika-alases terminoloogias
2.4 Mängimine rühma ansamblis ja solistina
2.5 Uute akordide õppimine
2.6 Ansamblitegevus, teiste ansamblipillide õppimine (trummid, basskitarr).

3. Õppetöö korraldus
Rühmas 3 – 10 last
Tunnid 1 kord nädalas
Tunni kestus 45 min
Õppeaeg 1 - 4 aastat
Kodused ülesanded

4. Õpitulemused
4.1 oskab mängida elementaarset ühehäälset meloodiat noodist;
4.2 kasutab barre- akorde;
4.3 oskab tähtharmoonia abil muusikapalasid saata;
4.4 tunneb erinevaid stiile;
4.5 omab esinemiskogemust.

5. Arvestuse vorm:
5.1.aktiivne osalemine individuaal- ja rühmatöös;
5.2 esinemised kontsertidel.
Õppeaasta lõpul saavad taseme nõuded täitnud õpilased vastava tunnistuse

6. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid:
H.Liivi koostatud õppematerjalid „Akordisaade kitarril“.
Kitarrid, võimendus, noodivihik.

TRUMMIÕPPE AINEKAVA

Huvialaring: Trummiring - algaste
Vanuserühm: III - IX kl

1. Eesmärgid
1.1. omandada õiged trummimänguvõtted;
1.2 õppida saatma kuuldavat muusikapala;
1.3 õppida noodist mängima trummipartiisid;
1.4 õppida arvestma teiste instrumentidega, mängima dünaamiliselt;
1.5 arendada oma käte ja jalgade tööd;
1.6 tutvuda erinevate stiilide ja tehnikatega;

2. Õppeaine sisu
2.1 tutvumine trummikomplekti ja noodikirjaga;
2.2 koordinatsiooniharjutused;
2.3 erinevate muusikastiilide rütmifiguuride harjutamine;
2.4 erinevate mängutehnikate harjutamine;
2.5 trummi mängimine muusikapõhja taustal;
2.6 dünaamika ja ajastus.

3. Õppetöö korraldus
Rühmas 2 – 5 last
Tunnid: 1 kord nädalas (45 min.)
Kodused ülesanded
Õppeaeg rühmas 1 - 3 a

4 Õpitulemused
4.1 õpilane suudab kaasa mängida muusikapadele, püsib tempos;
4.2 õpilane oskab luua trummisaate noodikirja järgi;
4.3 õpilane valdab vähemalt nelja erinevat mängutehnikat;
4.4 õpilane oskab mängida erinevas dünaamikas, arvestada teiste muusikainstrumentidega;
4.5 õpilasel on kujunenud stiilitunnetus, oskab valida sobiliku mängustiili.

5. Arvestuse vorm
Osalemine individuaal- ja rühmatöös
Õppeaasta lõpul saavad taseme nõuded täitnud õpilased vastava tunnistuse.

6. Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid:
Juhendaja väljatöötatud õppemetoodika ja harjutused
Trummikomplekt, pulgad, metronoom